

דברי הכתובים

כפר-הנשיא מס' 86 ב' מרחשון תשכ"ט 24/10/1968

מסע לאיראן - חלק שני

בסיעתי לאיראן באה זמן קצר לאחר רעידות האדמה שם ורישומן היה ביכר מאד, לא כל כך מבחינת הנזק (אותו לא ראיתי) אלא מבחינת המורל). העתונות מלאה בתאורים של בקורי ראשי המדינה באזור הרעש. והעם כולו מושים יד לעזרה. האסון הגדול הוחמר בגלל המבנה המיוחד של בתי הכפרים: על מנת למנוע התחממות יתר של הבית הם בונים תקרת עץ ומכסים אותה בשכבת אדמה (עד 4 מטר עובי). גגות אלה כשנפלו ברעידת האדמה, מחצו את יושביהם. כיום מתכננים מבנים מסוג חדש.

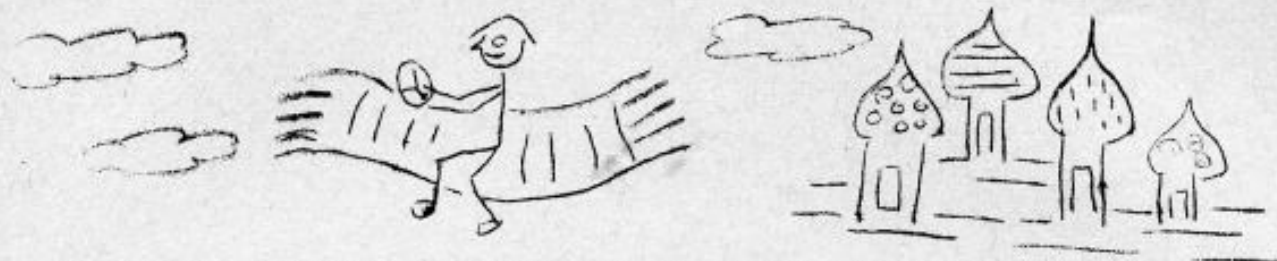
המלך והמלכה אהודים מאד על כל שדרות העם, חוץ ממעמד העשירים ובעלי קרקעות לשעבר, כי למרות הפיצויים שקבלו על אדמתם שהופקעה מהם בעת הרפורמה האגררית - בחשבת בפרס הקרקע כעושר אמיתי. אגב, גם המלך עצמו נתן את אדמותיו למען הרפורמה.

אביו של השאח החל ברפורמה נוספת והיא המודרניזציה של האשה האיראנית. האובייקט הראשון לרפורמה היתה כסות האשה - הגלימה המכסה את כל כלה - והנקראת בפרסית צ'דור. אביו של השאח אסר על לבישת הצ'דור, והיה מעניש בענשים חמורים מי שעבר על החוק. אולם הצלחתו היתה מעטה.

התבגשויות רבות היו לו כמובן עם כהני הדת המוסלמית (שיעית) - ה"מולות" - שמעמדם בעם היה גבוה מאד.

השאח הנוכחי מבסס להשיג את מטרות אביו בדרכי שכנוע וחנוך. הוא מרבה לפרסם את מעמדה של אשתו ואת פעילותה שלה ושל נשים אחרות. כמו כן, איראן היא המדינה המוסלמית היחידה שבה מכהנת בממשלה שרה וגם היא זוכה לפרסום רב במדינה. השאח מאמין שהמודרניזציה של האשה היא המפתח למודרניזציה של איראן.

כיום המצב הוא באמצע התהליך. וכעדות לכך ראיתי ברחוב שתי נשים הולכות ביחד. האחת היתה לבושה בצ'דור והשניה בחצאית מיני. הבדלי לבוש אלה לא הפריעו להם לשוחח בידידות ביניהן, ומסתבר שאין זו תופעה יחידה.

טהראן היא עיר גדולה למדי ובה כ-3.000.000 תושבים. מרכז העיר מתוכנן יפה ובו שדרות החוצות את העיר לאורך ולרוחב וכך קל להתמצא שם, אולם בקצווי העיר עדיין שולט אי הסדר והכתובת הנמסרת לך היא בנוסח: בבית מול האופה ועל יד החייט.

מרכז העיר מודרני ובו הרבה חנויות לאריגים ולתכשיטים ומזכרות. השוק הפרסי (הידוע גם בשם באזאר) מכוסה כמו בעיר העתיקה בירושלים, אך הסימטאות רחבות וארוכות יותר. כל סימטה היא שוק למוצר מסוים.

העיר משאירה רושם שאין בה דלות קיצונית. הפרסים גאים בעובדה שאין כיום אנשים רעבים ללחם וערומים באיראן. הפועל הפשוט מקבל שכר נמוך ורק המשכילים מקבלים שכר די גבוה. לא ראיתי בתים של פועלים פשוטים אבל בתיהם של אנשי המעמד הבינוני משקפים רמת חיים גבוהה מזו שבארץ בתחום השטח, השטוח (כסוי בשטיחים), בריהוט ובגגנון. המשרדים מפוארים מאד (אפילו בהשוואה עם אנגליה) והכל למען הרושם. הם מרווחים ובהם כורסאות מרבדים וכו'.

האיראנים עושים רושם של אנשים בעלי מטרה בחיים. גם בטהראן מסתובבים צעירים מגודלי שער ובג' ינס אולם אין הם מיואשים כצעירי המערב אלא חודרים במטרה להביא את המודרניזציה לאיראן.

ברשם מפי מייקל כ'.

בשבוע הבא: מה אוכלים האיראנים.
וכן: המסע והשאלה היהודית.

מפי הטף

עופר בן ה-6 הולך לגן עם שולמית ופוגש את ענת הצועדת ברוגז. הוא אמר לה: בואי, תני לי יד, בלך יחד, את יודעת שאני אוהב אותך הכי הכי בין כל הבנות בגן!
ענת מיד מחייכת.

עופר אומר בלחש: את יודעת אמא, אני אומר את זה לכל הבנות!

אחולי החלמה לדודה ריי שחזרה מבית-החולים.

מה? $\frac{1}{2}$ נש?

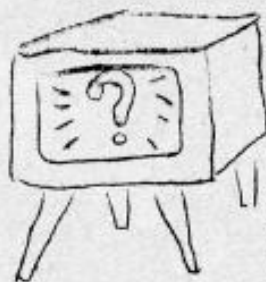
הא/סיפס

12/10/68

הצביליזאציה המרובעת הגיעה גם למשקנו. ביום חמישי הותקן מקלט הטלביזיה, זמנית - במועדון, ומשך אליו את כל ילדי המשק וחברים רבים.

ביום ו' בערב התקיימה שיחתו של אוסי על רשמיו מנקורו בארה"ב ותכניותיו לקראת השליחות. ההרצאה היתה מענינת אולם הופרעה ע"י קבוצת צעירים שהתעקשו לשחק באותו זמן במועדון. לפעמים מתמיה לראות עד כמה חסרים כמה אנשים אצלנו נמוס והתחשבות אלמנטריים!

תאונת עבודה שארעה השבוע בגמרה באורח בס בנזק קל. ה-90 נהוג ע"י יוני רתום לעגלת דשן התהפך אל אחוריו. יוני הצליח לזנק ברגע האחרון וכך גרמה התאונה רק למודל מצויין לחוג לצילום.

1. נבחרה וועדת עבודה ובה -
נוסף לטורן ומרכז עבודה -
ג'נט ג' רימבורט' ולני ר.

1. אנטרו למודיה של אירית בן-חיים באנגליה. היא תלמד בקורס לייעוץ משפחתי ולמודיה ימומנו ע"י האחד. החלט גם נעתי תחלת עבודתה של אירית באיחוד יקבע בתאום עם המשק.

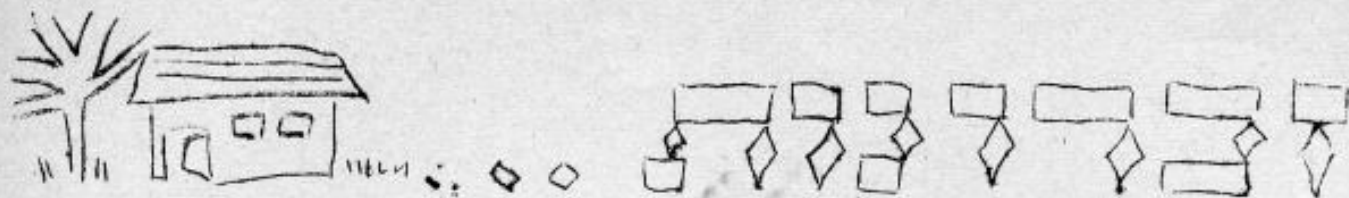
19/10/68

1. יהודית נבחרה כחברה נוספת למזכירות, בזה הגיע המין החלט לייצוג של 50% במזכירות.

2. התקבל המקבון לטמוש בטלביזיה לחברים. מקום המקלט לעובת החורף בקבע למועדון, על עובת הקיץ בדבר בעוד מועד.

סוכס שאם תהיה דרישה לדיון מחודש על המקום במשך שלושה חדשים הנאים - הוא יתקיים.

כמו כן סוכס שמועצת החנוך תקבע את סדרי השמוש במקלט השני, ועד להפעלתו תקבע סדרים זמניים שיאפשרו לילדים לחזור בטלביזיה במועדון.

דברים אלה נכתבו לפני יותר מארבע שנים. בשל חוסר הזדמנות נאותה לפרסמם נגנזו עד עתה. אולי, עם השלמת אותו צריך למסרתו הסיועדת מאז - יותר הדפסתם בעלון זה.

שלוש שנים אנו חולמים, מתכננים ועובדים על חדר האוכל החדש. כעת אנו עוברים אליו, מתלבטים בצורת הפעלתו. נחנך אותו, נחוג אותו ונחפאר בו. וכשכל מרכז הפעילות הצבורית עובר למשכנו החדש מי מאתנו יתן מנט אחורה ויגיד שלום לישן?

אותו צריך כלוי נוטשים וכשנכנס אליו בעתיד ונראה את קירותיו המוכתמים, את רצפתו השוקעת ואת הסיד המתקלף מהתקרות, נהרהר ונתהה איך ישבנו בו כה הרבה שנים. אבל כן, ישבנו בו והוא שרת אותנו כלהזמן הזה. ועתה, אפשר יהיה לעמוד בו ולחזור על כל אשר התרחש בו: התרגשויות, שמחות, ריבים, מאמצים, ווכוחים, השגים, שגיאות וחגיגות. אילו צעקות נשמעו בו ואיזה צחוק בקע מתוכו! אילו החלטות נפלו בו, איזה כח הושקע בו אילו ארוחות אכלנו בו לשובע.

אחת עשרה שנה באותו צריך, אחד מתוך עשרה צריפי מגורים שהקמנו באותו זמן ושלם הכנסנו בו את מחיצות החדרים באופן זמני עד שנבנה חדר אוכל ממש. בעוד שלושה או ארבעה חדשים, כך, מרכז הבנין דאז. והדבקנו אליו צריך צבאי שעמד וסימן את השטח שבו עתיד המשק להבנות עוד מקודם. וכשעברו עוד ועוד חדשים הדבקנו אליו עוד חלקים ועוד קירות רעועים, גגות פח דולפים רצפות בלטות, כאן גבוה ושם נמוך פה ישר ושם לא כל כך. וחדר האוכל עמד כך טלוי על גבי טלוי. בימים הראשונים היינו נוהרים אליו בבוקר כי מתוכו בלט הברז היחידי במשק לרחצה. עד שנבנו המדרכות היינו סוחבים את רגלינו בנוץ עמוק לאכול שם, ולא רק לארוחה אחת היה המסרח העקרי ממרח דגים בצנצנת שהפכה להיות סמל לתזונה הקבוצית.

לקראת חג הפסח הראשון עמלו שני חברים יומם ולילה בצביעת קירותיו בפעם הראשונה וכך הקנו לו לראשונה ביתיות הוגנת. ראש השנה השני בו, התנדבו חברים רבים לצבוע אותו מבחוץ. התכנון הפנימי השתנה כמעט עם עונות השנה. כיור פה או פה ברז שם או שם דלת כאן ודלת כאן. פתחו, סגרו, התקינו ופרקו בנו ושברו. הזיזו ומדדו, תכננו ובטלו. התחלנו בפרימוסים המשכנו בתנור לחץ מתוצרת עצמית, קיטור חשמל וגז היו האהרונים להגיע. הארנו בנרות ובפנסים נפט בחשמל ובפלורסנט - הכל נסינו

מי זוכר כמה פעמים ישבנו פתאם באפלה כשהגנרטור התקלקל, כמה פעמים כמעט נשרף כולו מקצר חשמלי או משפיכת נפט או מהתפוצצות של פרימוס. פלא שניצל עד היום הזה. אך מסופה לא ניצל. ערב אחד ושרקיה חזקה משתוללת כהרף עין הרים את כל הגגונים הרעועים ופיזר אותם על פני השטח בלקחם את החבוכיה המוצבת איתם. הפעם תקנו את הנזק באופן יסודי. שוב הרחבנו אבל הפעם בקירות מעץ חדש, גג רעפים חדש ויצייב וריצוף חדש ואחיד. רק את חיבור הגגות לא הצלחנו לאטום והוא דולף עד ליום הזה. אבל שם בחיבור הגגות יש קורה נמוכה מעץ שגבוהי קומה דפקו את ראשם לא פעם. אלה התחילו לרשום את שמותיהם על הקורה בתור אזהרה. כמה רבה השמחה כששנים מבני המשק הצטרפו לרשימה זאת!

אין כמוצאי שבת בחדר אוכל זה כשהוא הומה חברים עסוקים בעניניהם
 לקראת השבוע הבא. מסתובבים, ברגשים, באים או לא באים על ספוקים
 אצל בעלי התפקידים ומצפים לעוד שבוע של עמל ותקווה, אשליה והשג.
 אך לא היה ערב כערב מבצע סיני. בערב זה התמלא האולם לא רק באנשים
 אלא בהמון צוהל וגאה, חרד ומפקפק, אך מאוחד מאין כמוהו. לא ברקוד
 עוד הורה פראית, צפופה, בצעקות "אל יבנה" בלי אקוסטיקה מדעית.
 לא נשוב לחוריות במסיבות פורים, חגיגות חתונות או יצירות תרבותיות
 עמצאיות לכבוד שליחים נוטעים וחוזרים, כשם שראינו באותו חדר נמוך
 ספוג אורה חברתית וצפיפות של ידידים. בימים אלה לא נחזור על
 החלטות מוטיות בסרובינו להשתתף בקטטה מפלגתית ביפתח, או על
 החלטות וויתור חומרי כמו החלטת השלומים. לא נדע אותה אינטימיות,
 אותה קירבה הזובעת ממצוקה משותפת כנגד מצוקה פרטית. מה עוד נתן
 אופי למקום זה. השעון בעל הסגנון העתיק, אנכרוניזם בצורתו אך
 נאמן בפעולתו. מצלצל את השעה ואת מחצית השעה בגשם ובחמסין, באולם
 ריק מאדם ובאולם מלא עד אפס מקום. בזמן נגינה של רביעיית מיתרים או
 באמצע דברים ברגשים של חבר באסיפה. האם הוא צלצל את שלו?
 שותפים רבים אחרים היו לנו גם. מי שאמר שבאים אלינו אורחים כמו
 זנובים אינו זוכר את הזנובים של הימים ההם, כאשר לא ידעו בכלל
 איך להלחם בהם. הם ישבו על השלחן יותר מששה לשולחן. אין מה
 להתגעגע לעבר, ויש לחזור לעתיד. אך לא העתיד עשה אותנו אלא העבר.
 חלק של העבר הזה הבלתי נשכח הוא זמר אשר הפסיק את הופעתו רק
 כשזנוב נכנס לפיו בעת הצליל הדרמתי בשירתו. כמו כן כבר יחיד שלא
 נרתע מנגינתו למרות הובוב שטייל הלך וחזור מקצה אפו ועד קרחתו.
 אנו עוברים למקום מהודר יותר, מתאים יותר לצרכינו כיום. אין
 מי שיצטער על כך, אך הנה נחשוב שיהיו חברים אשר לא הכירו את ההווי
 המיוחד של מקום ישן אך שוקק חיים שהוא חדר האוכל הישן. בזאת שהכרנו-
 אנחנו עשירים.

לסיכום, אני מאחל לעצמנו שנהנה מהבנין וידש אך אל נשכח ולא
 בזניח את הישן כי לא מגיע לו שנתיחם אליו בבוז. הרי הוא חלק ממנו
 ומעברנו.

טומי עמית

מאי 1964

מה הוצר?

מאד שמחתי לקרוא את תגובתו של דוד בבעית הדור השני - והייתי מעוניין אף לקרוא דעות רבות נוספות בנדון. וככל התפלמסות, תורי שוב להוסיף מספר הערות, למאמרו של דוד - כי או שאני לא הבנתי אותו - או הוא לא הבין אותי.

אין לי כל התנגדות, או רצון לעצור בכח בן הרוצה לעזוב את המשק, על כן לא מדובר על הבנים אשר מתוך סיבות שונות עוזבים את המשק, (ואגב אין דבר כזה דוד מכנה "מתוך הכרח"). כוונתי לבנים אשר חוזרים למשק - אל החממה - אחרי שלוש או ארבע שנים בחוץ.

וכאן הייתי רוצה להבחין בין אתגר לבין לצאת קצת לכיף בעולם - צודק דוד כשהוא מציין שלנער של היום ישנם פחות אתגרים לאומיים מאשר בשנת 48 למייסדים - אך לא הייתי מרחיק לכת לומר שאין היום אתגרים. יש ויש. ואתגר זה לאו דוקא "לשנות ולהפוך". להתישב ברמה זה לא לשנות ולהפוך. ללמוד בטכניון או בסמינריון זה לא לשנות ולהפוך. וכמו כן להרתם למשימות במשק זה לא לשנות ולהפוך. אבל כל אלה הם בכל זאת אתגרים - אבל אל נתבלבל בין אתגרים וכיוף בחו"ל.

אבל אל יחשבו שאני נגד כיוף בחו"ל. באסיפה בנדון (אם זה יגיע פעם?) אני אצביע בעד - אבל בתוך מסגרת - ולא דוקא בסוף התור של הותיקים, אלא במקביל. הטענה עיקרית שלי היא ההבחנה בין התמרדות עם מגמה כנגד התמרדות ללא מגמה. הותיקים התמרדו נגד הוריהם עם מגמה (ליצור חברה יותר צודקת ונמולדת יהודית). הביטניקים, וההיפיס של היום הם מתמרדים ללא מגמה, הם סתם מתמרדים. ולקבוצה זו של מתמרדים אסור לבנינו להגיע. ללמוד - כן, להתישב בנקודה חדשה - כן. אבל לא לריק.

בכל תקופת השליחות שלי נקטתי בקו חנוכי אחד ויחיד - הקניית מחשבה עצמית ועצמאית לנער - אבל מחשבה צלולה ובלתי מושפעת מהחברה הסובבת אותו. ואני מסכים עם דוד, זו הדרך החנוכית היחידה. אני לא מאמין שכל בנינו ירצו להשאר ולהמשיך במפעל הוריהם - אבל אלה שכן ישארו, אני מקוה שיעשו זאת מתוך מחשבה עצמאית ולא בגלל שאומרים להם שהם חייבים משהו למשק. הם לא חייבים מאומה. אבל זאת שוב לא אומרת שאין משימות או אתגרים.

ולבסוף - מילת עצה לבנינו. אל תפחדו מהרקע השונה של הוריהם. רק בגלל שהם לא דברו עברית בנעוריהם (או היום!) זה לא משייך אותם לכת אחרת. הם מבינים אתכם, ורוצים בכם, יותר מאשר את הקבוצה "ג" של דוד. אני מאמין שבמשך השנים, הבנים הם שיהוו את הרוכב - ורק מקורה שהותיקים - דוברי האנגלית - לא יעזבו בגלל שיהיהו במיעוט.

א ד י

נ.ב.,

האם מישהו בהנהלת המשק מוכן להגיב על ההצעות שהוצעו במאמר הראשון (ולא רק להגיד ש"הענין בטפול").

מורה להתעמלות - אחרי מספר ברורים בקטר למורי התעמלות בהשתתפות שושנה א' סוכס על דעת ועדת בית ספר וו' כח אדם שדוריס ווייס תלמד עד כתות ו' וטרי פלוצקי בכתה ז'. הדבר ניתן לבצוע מפני שדוריס ו' לא לומדת בימי א' ושישי - היא תלמד 9 שעות, (6 שעות למוד ו-3 הכנה). טרי ילמד 6 שעות (4 שעות שדוריס ו-2 הכנה). בקשר לטרי יש לסכם סופית עם ענף הנריכות בו הוא יעבוד עד להתחלת עונת השחיה.

רכז משק ילדים - התקיים דיון מעמיק על הצורך במרכז משק ילדים במידה שג'וני יצטרך להחליף את שושנה א' ברכז בית ספר - הועלו כמה הצעות, הועדה לא הגיעה לסיכום והוחלט לערוך דיון נוסף בישיבה הבאה.

קורס חובשים בלתי לוחמים - הועדה החליטה לשלוח לקורס זה שיתקיים בין 17-19 בנומבר את החברים הבאים:

- (1) רודה ג.
- (2) רונה א.
- (3) בת שבע מ'.
- (4) פרנקי ג'.

טיול צופים בחנוכה - בקשה לשחרר מדריכים וחובשים - המשק קבל פניה לשחרור מספר חברים להדרכה בטיול שבתי של התנועה וחובשים. ו' כח אדם החליטה לעשות את הכל כדי לאפשר שחרור 2-3 חברים לטיול זה.

קורסים בתל-חי - היות ובווע לבו שהקורס של רג'י ושל ג'נט פ' מתקיימים יום שלם בשבוע ולא $\frac{1}{2}$ יום לפי שפורסם בדו"ח הקודם - הועדה החליטה לאפשר שחרור רק אחת מהחברות ליום שלם ועל ו' תרבות להחליט על המועמדות לקורס זה.

סדרן עבודה - הועדה שמעה מפי המזכירה על ההצעה החדשה של ועדת המינויים לסדרן עבודה - לזלי גרשמן. התקיים דיון מקיף על האפשרויות של שחרור מענף השלחין. הועדה סכמה שאם לזלי ייבחר תבוצע ההחלטה על ממלא מקומו רק אחרי סיכום השבוע בכל הענפים, והועדה דנה בהם כעת.

משמעת עבודה - הועדה קיימה כנר שתי ישיבות בענין משמעת עבודה וכל הבעיות הכרוכות בעניני עבודה בכל המשק. הדיונים ממשיכים ובקרום נביא את הסיכום וההמלצות לאסיפה.

בקשת התנועה לשחרר את ישראל אבידור ל-3 שבועות נוספים - היות והמזכיר החדש גולן רק כעת התשתחרר ממלואים פנתה התנועה למשק לאפשר לישראל לעבוד אתו באופן רצוף מ-1/11 עד ל-22/11 - ועדת כח אדם החליטה להענות לבקשה ולהסיל על 2 חברים בעלי נסיון בענף הצאן להחליף אותו בתקופה זו.

אחראית לטפול חולים - היות ומיכל נכנסה לכתת חרמון מצאנו סידור זמני לחודש בלבד. כעת סכמה הועדה על סדור קבוע והוא שבת-שבע תכנס לטפול חולים ומטי תחליף אותה בעבודתה בתצפיות במטע, אחרי הכשרה מתאימה. בימים שמטי לא תעבוד במטע מסיבות מזג אויר וכו' היא תעבוד במתפרה.

פרטי כל ועדת המשק

קבלת הפרדס

התקיימו כמה דיונים על קבלת הפרדס מהסוכנות בשנה החדשה - אחרי בקור של המדריכים-עם אנשי האחוד. סוכס להמליץ לפני המשק שהפרדס יעבור לרשות המשק. הרכב הפרדס (165 ד' אשכוליות 20 ד' לימון) נחשב כטוב ויש לצפות להגדלת היבול באופן הדרגתי מ-4 טון (שהפרדס יניב השנה). היות והחזר הון עבור הפרדס נכלל בחוב הכללי של הסוכנות יש לצפות לתרומה סבירה מהפרדס כבר בשנה הקרובה. החלט להכין חומר לדיון סופי באסיפה.

פועלים בפרדס

היות ועד כה עבדו 2 פועלים קבועים בפרדס ועם העברתו למשק משלמת הסוכנות פיצויים לפועלים הקבועים - ו' המשק החליטה שעם קבלת הפרדס בפסיק את עבודת הפועלים בענף זה ועל ו' כח אדם יהיה לצרף עוד חבר קבוע.

נהיגת טרקטוריסטים ללא רשיון -

בהמשך הפעולות לבצע את החלטת האסיפה בענין נהיגת טרקטורים - החלט שעל כל החברים ובנים הרשומים מטה לקבל רשיון לא יאוחר מ- 12/11
נו מתקיים מבחן הבא - כל חבר או בן אשר לא נכר לקבל רשיון נהיגה לא יורשה לנהוג בטרקטור בכלל זה עבודה בשדה -

להלן רשימת החברים והבנים:

חברים	בנים
נורברט	מיכה
דוד א.	אפרים
מלקולם	דוד א'
מרקי	טרי ו'
שאול	יהודה
רימוןד ס'	אהוד
לבי י'	גיל
	דני ס'
	אילן

במידה שהשמשנו שם של חבר או בן - אתכם הסליחה.

דיונים על תכנית משק -

הוועדה דנה על המסגרת הכללית של תכנית ההשקעות, בהתחשב במצב הנוכחי שאין עדיין הסדר עם הבנק. נוסף על כך התחילה הוועדה בדיון מקיף על תכנית עבודה, הדיון יימשך לאחר קבלת הסכמים של תשכ"ח. לאחר מכן נדון במפורט בסעיף של הוצאות קיום, ובקיים בתוח תמחירי של כל ענף.